

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

9.439

Szerző:

Cím:

Forrás:

Gyűlések botrányokkal

Világ

Bzr

1919. 1. 21.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

Idő

"1919"

Személy

Gyűlések botrányokkal

A székelyek tiltakozása — Antiszemita heccelődések

Tegnap két tüntetés is megmutatta, hova vezet a reakció felelőtlen antiszemita izgatása, amely szívesen bujik meg sovíniszta jelszavak mögött és nagy előszeretettel keresi fel a hazafias célból összehívott gyűléseket. A Székely Tanács tegnap délelőttre hívott össze gyűlést, amelyen a román imperializmus tulkapásai, a megszálló csapatok militarista brutalitásai ellen akart tiltakozni. Ez tisztességes cél és minden demokrata számára jó ügy. A székelyek önrendelkezési joga is szent és a román imperialista militarizmus brutalitása is felháborító. A gyűlésen azonban kevés szó esett ezekről a dolgokról. Annál hangosabb ellenforradalmi tüntetésekbe fulladt a székelyek tiltakozása. A vezetőség tiltakozik ez ellen és azt hirdeti, hogy távol áll az antiszemita botrányoktól. Tény az, hogy egy hírlapíró tetteleg inzultáltak, azért, mert állítólag zsidó. Hogy az illető hírlapíró toroklövéssel jött haza a front-ról, az nem zavarta a stáboknál hősködő tüntetőket. Néhány vezérkari tiszt is résztvett a tüntetésben, amely „le a zsidó miniszterekkel“ jelszóval kezdődött „le a zsidó hírlapírókkal“ üvöltéssel folytatódott. Egy szónok hevesen támadta a sajtót. *Böhm* hadügyminisztert néhány vezérkari tiszt és huszártiszt kezdeményezésére viharosan megabcugolták. A had-

ügyminiszterium előtt is tüntettek, eljeneztek Barthat és néhány tiszt a hadügyminiszterium ablakából tapsolt, kendőt lengetett. Miként egykor a „Vesszen Szerbiát!“ ugy üvöltötték most ritmikusan, hogy „Halál Pogányra!“ A „viléz“ tüntetők ijedlen elpárologtak, mikor tizenkét matróz megjelent és a tapsoló, kendőt lengető tiszturak is csalódottan vonultak vissza a hadügyminiszterium irodáshoz... Igazán sajnálatos, hogy a székelyek tisztességes ügyét az ellenforradalmár társaság — nem voltak sokan — ilyen gyalázatoságokkal akarta kompromittálni. A Székely Tanács különben már tiltakozott is az ellenforradalmár és antiszemita tüntetések ellen, amelyeket felelőtlen emberek rendeztek. A vezetőség hangsúlyozza, hogy távol áll ettől az akcióktól és elítélte azt.

Délután „Ébredő magyarok“ cím alatt ismétlődött meg a szégyenletes antiszemita botrány. Az „Ébredő magyarok“ is „le a zsidókkal, éljen az integritás!“ jelszóval kezdtek és inzultáltak két matrózt, akik tiltakoztak az ellen, hogy a magyarság ügyét ilyen szégyenletes dologgal kompromittálják. Erre több matróz vonult a Gólyavár elé és követelték, hogy az antiszemita heccelődést szüntessék be. A gyűlés résztvevői erre el is párologtak. Néhányan a katolikus Népszövetség előtt tüntettek, majd több köruti kávéházat tüntettek ki látogatásukkal. „Le a zsidókkal! A keresztények jöjjenek velünk!“ — üvöltötték az „Ótthon“ kávéházban, ahol kis ijedelem is támadt.

Több kabát, ezüstnemű tünt el a látogatás után. Hasonló jelenségek között védtek meg a tüntetők az ország integritását még több kávéházban is. Az integritás szent ügye tolvajlással szennyeződött be. Egy helyen a Himnusz énekeltek el, ami mindannyiunknak szent dolog, de mindannyian utáljuk, ha éneklése közben kabátot lopnak.

Az Erzsébet-körúton néhány népőr és matróz oszlatta szét a tüntetőket. A székelygyűlésnek arról a részéről, amelyen még nem fullt botrányba, az alábbi tudósítás számol be:

A Székely Nemzeti Tanács vasárnap délelőtt nagygyűlést hívott össze a Vigadó nagytermében, hogy tiltakozzék a román királyi kormány által kiadott rendeletek, valamint Erdélyt Romániához csatoló határozat ellen s felháborodását fejezze ki a román megszálló csapatok erőszakoskodásaival szemben. A gyűlésre a Vigadó termei teljesen megteltek s az egybegyűlték izgatott hangulatban hallgatták végig a szónokok beszédeit.

Jancsó Benedek, a Székely Nemzeti Tanács elnöke, tíz óra tájban nyitotta meg az ülést. A Székely Nemzeti Tanács határozati javaslatát *Bosznyai Dávid*, a tanács főtitkára, terjesztette elő. A határozati javaslatban a székelység ünnepélyesen óvást emel az ellen, hogy a román csapatok a *Jegyzőkönyv* egyezmény pontjait megszegték. A legmélyebb felháborodásának ad kifejezést afelett, hogy a románok *Udvarhely vármegye egész tisztikarát*, amely nem akart felesküdni a román királyra, valamint *Apáthy István főkormánybiztost letartóztatták és elhurcolták* és ezért a kormánytól megtorló intézkedést kér Románia budapesti megbízottjaj ellen. A gyűlés a határozati javaslatot egyhanguan óriási lelkesedéssel elfogadta.

Bartha Albert volt hadügyminiszter szólalt fel ezután, akít a gyűlés percekig tartó viharos éljenzéssel üdvözölt. Erős magyar nemzeti hadsereg szervezésének szükségét hangoztatta, mert különben minden szerződés, amelyet kötünk, csupán papíron marad.

Nagy György a köztársasági tanács üdvözlését tolmácsolta, majd *Gagyhy* Dénes a Székely Nemzeti Tanács társadalmi osztályának elnöke felhívta a székelységet, hogy egy egyetemes székely lusttrum összeállítása céljából mindazok, akik - még eddig nem jelentkeztek, férfiak és nők, 18 évtől 42 évig jelentkezzenek a Székely Nemzeti Tanács irodájában.

A gyűlés alatt izgatott közbekiáltások és antiszemita megjegyzések is hangzottak el.

A gyűlés után a részvevők az amerikai bizottság szállása, a Duna-palota elé vonultak, ahol demonstráltak a székelység igaz ügye mellett.

A tömeg ezután a Várba, *Berinkej* miniszterelnök elé vonult, aki kijelentette, hogy a kormány *kellő erélylyel eljár az Erdélyben történt jogsérelmeg orvoslása érdekében.* Amíg a küldöttség a miniszterelnöknél jár, a Szent György-téren álló *székely katonaság és a tengerész nemzetőrség között majdnem összeütközésre került a sor, de sikerült ennek elejét venni.*